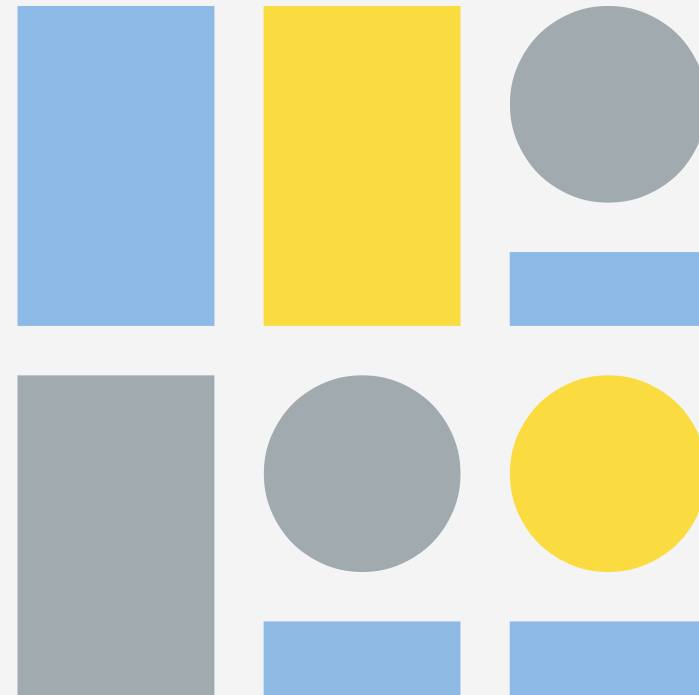

1. Metalliteollisuus Toimialaseuranta Q1/2025

Yhteiskuntasuhteiden yksikkö/ tutkimus

1. Metalliteollisuus

Sisällysluettelo

Metalliteollisuus

- 1.1. Metallien jalostus
- 1.2. Metallituotteiden valmistus
- 1.3. Koneiden ja laitteiden valmistus
- 1.4. Elektroniikkateollisuus
- 1.5. Sähkölaitteiden valmistus
- 1.6. Kulkuneuvojen valmistus
- 1.7. Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus
- 1.8. Metallimalmien louhinta

Metalliteollisuus vastaa Tilastokeskuksen luokittelua metalliteollisuuden toimialoista ja kaivosaloista.

Toimialat (TOL 2008):

- TOL 24 Metallien jalostus
- TOL 25 Metallituotteiden valmistus
- TOL 26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus
- TOL 27 Sähkölaitteiden valmistus
- TOL 28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus
- TOL 29 Moottoriajoneuvojen valmistus
- TOL 30 Muiden kulkuneuvojen valmistus
- TOL 33 Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus
- TOL 7 Metallimalmien louhinta
- TOL 8 Muu kaivostoiminta ja louhinta

Sopimusalat: Teknologiateollisuus, Pelti- ja teollisuuseristysala, Veneenrakennusteollisuus, Tekninen huolto ja kunnossapito, Malmikaivokset. Muista aloista toimitetaan seurantatiedot erikseen pyydettäessä.

1. Metalliteollisuus

Metalliteollisuus on Suomen merkittävin vientiala. Metalliyritysten osuus on puolet koko maan tavaraviennin arvosta. Tavaraviennin osuus on noin kolmannes alan yritysten liikevaihdosta. Myös palveluvienti on merkittävää.

Metalliteollisuuden liikevaihdoltaan suurimmat yritykset ovat Nokia, Kone ja Outokumpu. Alan yrityksissä työskentelee Suomessa yhteensä 84 000 tuotannon työntekijää. Kymmenen suurimman yrityksen merkitys alan työllistäjinä on suuri: niiden yhteenlaskettu henkilöstömäärä on 42 000. Alan yrityksistä suurimmat työllistäjät ovat Nokia, Valmet ja ABB.

Metalliteollisuus on suhdanneherkkä ala. Vuosi 2024 oli metalliteollisuuden tuotannossa vielä heikko. Vuonna 2025 tuotantomäärä ja vienti ovat lähdössä kasvuun, kun korot ovat laskeneet ja investoinnit ovat käynnistymässä. Investointien lisääntyminen on tärkeää näille toimialoille, sillä Suomessa valmistetaan erityisesti tehdas-, satama-, energia- ja liikenneinvestoinneissa tarvittavia laitteita.

1.1. Metallien jalostus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: -5 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +2 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -12 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Metallin jalostajien tuotantomäärät laskivat vuonna 2024. Suhdanteessa ei ole tapahtumassa ainakaan voimakasta käännettä parempaan vuonna 2025.
- Rakentamisen ja investointien vähäisyys sekä autoteollisuuden ongelmat EU:ssa olivat pääsyynä kysynnän heikkouteen.
- Teräsyriyten kannattavuus on laskenut matalalle tasolle.
- Ovako Imatra Oy vähensi työvoimaa 50 henkilötyövuodella Imatran terästehtaalla.
- Boliden-konsernin yksiköt Kokkolassa ja Harjavallassa ovat sitä vastoin hyvässä vauhdissa. Vuonna 2024 Harjavallassa tehtiin tuotantoennätyksiä ja liikevoitto kasvoi jo entuudestaan hyvältä tasolta.
- Suomessa metallien jalostamisen kilpailukykyä vahvistaa kansainvälisessä vertailussa edullinen sähkö. Tämä kilpailukykyetu on todennäköisesti pysyvä. Tästä viestii se, että useamman suuryrityksen yhteinen yritys suunnittelee uuden alumiinitehtaan rakentamista Vaasan seudulle.

1.2. Metallituotteiden valmistus 1/2 (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: -3 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -2 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +1 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Metallituotteiden valmistuksessa heikko kehitys jatkui myös vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä. Pääsyyinä on edelleen metallituotteiden globaali heikko kysyntä. Erityisesti rakentamisen sekä koneiden ja laitteiden valmistuksen alakulo vaikuttaa.
- Huono tilanne näyttää jatkuvan pääosassa toimialan yhtiöistä myös alkuvuonna 2025. Esimerkiksi rakentaminen ei ole vielä lähtenyt kasvuun. Eurooppalainen autoteollisuus on joutunut ahdinkoon. Tämä heijastuu suoraan autoteollisuuden alihankkijoihin, joita on tälläkin toimialalla.
- Epäsuoria merkkejä käänteestä parempaan on kuitenkin nähtävissä. Metallituotteiden kysynnässä koneiden ja laitteiden valmistukseen on odotettavissa piristymistä lähitulevaisuudessa. Metallien kohtuulliset hinnat mahdollistavat kannattavan kasvun.
- Teollisuusliiton helmikuussa toteuttamassa suhdannekyselyssä (1/2025) metallialan luottamusmiesten näkemys on, että tuotanto ja työllisyys paranevat kevään mittaan.

1.2. Metallituotteiden valmistus 2/2 (Mika Kärkkäinen)

- Loppuvuonna 2024 monissa yrityksissä käytiin vielä muutosneuvotteluita, mutta vuoden 2025 puolella ne ovat selvästi vähentyneet.
- Puolustusvälineiden valmistuksessa menee edelleen hyvin. Nammo Lapua Oy rakennuttaa parhaillaan Jyväskylään kranaatinkuoritehdasta. Tehdas työllistää aikanaan 30 henkilöä.
- Aseiden valmistaja Sako Oy toteutti syksyllä 2024 lomautuksiin johtaneet muutosneuvottelut. Ruotsin asevoimat tilasi Sakolta marraskuussa 2024 lisää rynnäkkökivääreitä. Tuotantoa onkin nyt suunnattu siviilikivääreiden valmistuksesta viranomaiskivääreiden valmistukseen.
- Helsingin pörssiin on ilmaantunut puliveivausten kautta puolustusvälineitä valmistava Summa Defence Oyj. Jää nähtäväksi mille toimialalle vasta perustettu konserni lopulta sujahtaa. Kokonaisuuden liikevaihto jo nykyisessä laajuudessaan lasketaan sadoissa miljoonissa euroissa ja se työllistää useita satoja henkilöitä.
- Yrityskauppoja toteutuu. Ruotsalainen Hanza Group osti metalliosien sopimusvalmistaja Leden Groupin joulukuussa 2024. Leden Groupilla oli 500 työntekijää, joista Suomessa yli 300. Leden Groupille on valmistumassa uusi tehdas Oulaisiin.

1.3. Koneiden ja laitteiden valmistus 1/2 (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: -1 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +3 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -6 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Muiden koneiden ja laitteiden valmistuksessa kehitys jatkui heikkona vuoden 2024 loppupuolella. Syynä on investointitavaroiden globaalisti heikko kysyntä.
- Joitakin merkkejä käännteestä parempaan on ollut viime aikoina silti jo nähtävissä. Viimeisellä vuosineljänneksellä metalliteollisuuden uudet tilaukset esimerkiksi kasvoivat viidenneksellä vuodessa.
- Teollisuusliiton helmikuussa 2025 toteuttamassa suhdannekyselyssä isojen konepajojen pääluottamusmiesten arvion mukaan tilanne on parantunut syksystä 2024.
- Vuoden 2024 kuluessa useimmissa suurissa konepajayhtiöissä käytiin muutosneuvotteluita. Vuoden 2025 puolella ilmoituksia muutosneuvotteluista on ollut vähän.
- Kone, Wärtsilä, Valmet, Metso, Konecranes, Cargotec ja Kalmar ovat kaikki onnistuneet kääntämään tilauskantansa kasvuun (Q4/2023 → Q4/2024). Wärtsilän tilauskanta nousi vuoden 2024 lopussa kaikkien aikojen ennätykseensä.

1.3. Koneiden ja laitteiden valmistus 2/2 (Mika Kärkkäinen)

- Suurimmilla yhtiöillä on näköjään runsaasti varoja osingonjakoon. Kone, Wärtsilä, Metso, Konecranes, Cargotec ja Kalmar ovat julkistaneet hallitustensa esitykset osingonjaoksi vuodelta 2024. Esitysten mukaan osingonjako on selkeästi viime vuotta avokätisempää. Valmetin osingonjako on säilymässä viime vuoden tapaan korkealla tasolla.
- Cargotec-konserni jakautui Cargotec- ja Kalmar-nimiseksi yhtiöiksi kesällä 2024. Cargotec myi McGregor-liiketoiminnot Triton-rahastolle loppuvuonna 2024. Cargotec-konsernin tilauskanta putosi ennen jakautumista viidenneksellä vuoden 2024 ensimmäisen puoliskon aikana.
- Kokonaan uusiakin kasvuyrityksiä ilmaantuu harvakseltaan. Bluefors-konserni valmistaa lähes -273C lämpötiloihin yltäviä kvanttietokoneiden jäähdytinlaitteita sekä niihin tarvittavia mittauslaitteita ja muita rihveleitä. Tuotteet ovat erittäin vaikeasti kopioitavia. Yrityksen tausta on Aalto-yliopistossa. Nopeasti kasvaneen konsernin liikevaihto vuonna 2023 ylsi jo 197 miljoonaan euroon. Henkilöstön määrä oli 600, joista Suomessa työskentelee 400.
- Toimintoja myös lakkautetaan. Oilon Group on ilmoittanut sulkevansa maalämpöpumppuja valmistavan Lapuan tehtaansa. Työpaikkoja häviää noin 30.

1.4. Elektroniikkateollisuus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana.
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +1 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +1 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Elektroniikkateollisuuden tilanne on Suomessa varovaisen myönteinen.
- Alan suurin yritys Nokia Oyj on päässyt yli suurimmista vaikeuksistaan. Mobiiliverkkolaitteiden valmistuksessa Nokia on saanut kilpailijoiden teknisen etumatkan kiinni. Toisaalta verkkoihin on investoitu viime vuosina tavanomaista vähemmän. Myöskään kasvunäkymät eivät ole kummoiset.
- Nokia ja muut yritykset hakevat kasvua puolustusvoimien ja datakeskusten tarvitsemista tuotteista.
- Korkeat korot ja siitä seurannut investointien vähentyminen ovat vähentäneet myös elektroniikkateollisuuden tuotantoa. Investoinnit ovat lisääntymässä vuonna 2025.
- Elektroniikan sopimusvalmistajien tilanne on paranemassa kansainvälisesti ja myös Suomessa toimivat yritykset saavat osansa kasvusta. Tilanne vaihtelee suuresti yritysten välillä.
- Omilla tuotteillaan markkinoilla toimivat Vaisala Oyj ja Teleste Oyj ovat kertoneet myynnin piristymisestä.
- Autoteollisuus on monien yritysten tärkeä asiakas. Autoteollisuuden suhdanne jatkuu vaisuna.

1.5. Sähkölaitteiden valmistus (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana.
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -0 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +10 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Taantuman vaikutukset näkyvät sähkölaitteiden valmistuksessa. Rakentamisen lisäksi esimerkiksi sähköautojen myynti sakkasi.
- Euroopan sähköautojen valmistus on ongelmassa. Sähköautojen akkujärjestelmiä valmistava Loncor Oy ilmoitti helmikuussa 2025 käynnistävänsä muutosneuvottelut, jotka koskevat kaikkia tehtaita.
- Sähköautojen latauslaitteita valmistavan Kempowerin liikevaihto väheni ja tilauskirja oheni vuodessa (Q4/2023 → Q4/2024). Henkilöstön määrä on silti vielä 790, joista Suomessa 550.
- Tuulivoimarakentaminen kiihtyi loppuvuonna hiljaisemman alkuvuoden jälkeen. Eri vaiheessa olevia datakeskushankkeita on vireillä useampia. Sähkölaitteiden tuotanto onkin loppuvuonna 2024 kääntynyt taas nousuun.
- Joillakin yhtiöillä menee muuten vain hyvin. Esimerkiksi kiukaita ja saunatarvikkeita valmistava Harvia Oyj on päässyt takaisin kasvu-uralle. Yritys työllistää jälleen 700 henkilöä, joista 260 Suomessa.

1.6. Kulkuneuvojen valmistus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: -2 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +3 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -61 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Kulkuneuvojen valmistuksen tuotantomäärä on kasvussa Suomessa. Monien yritysten kannattavuus on kuitenkin heikko.
- Alan näkymiä heikentää Valmet Automotive Oy, jonka tilanne on vaikea. Yritys tarvitsisi kipeästi uusia tilauksia Uudenkaupungin tehtaalle. Vaikeudet liittyvät EU:n autoteollisuuden laajempaan kriisiin.
- Meyer Turku Oy:n loppukesällä ilmoitettu suurtilaus on varmistunut. Rahoituskuviot eivät ole vieläkaan täysin selvät, joten tilauksen peruuntuminen on mahdollinen ainakin teoriassa.
- Patria Land Oy saa jatkuvasti tilauksia panssaroiduista sotilasajoneuvoista. Osa vaunuista kootaan tilaajamaissa, osa Hämeenlinnassa.
- Helsingin telakka on ollut yli vuoden kanadalaisomistuksessa. Tänä aikana telakalta ei ole tilattu yhtään alusta. Tämä on yllättävää, sillä yritys toimii arktisessa laivanrakennuksessa, jota pidetään vahvana kasvumarkkinana.

1.7. Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (Matti Roitto)

- Tuotannon vuosimuutos: -1 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -3 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +93 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Teollisuuden investointien odotetaan kasvavan maltillisesti tänä vuonna. Se voi piristää myös projekti- ja asennustoimintoja. Niissä kilpailu on kuitenkin ankaraa, koska tilauksia on ollut tarjolla aiempaa vähemmän.
- Huollon ja korjauksen tarve on jatkunut vakaana. Caverion laajentaa tuulivoimaloiden kunnossapitopalveluja. Yritys sai Exilion Oy:n 10 voimalan tuulipuiston kunnossapitosopimuksen. Se osti lisäksi Huolto-Lepistö Oy:n tuulivoimaliiketoiminnan ja laajentaa huoltopalveluaan Poriin.
- Puolustusteollisuuden kysyntä näkyy huoltopalveluissakin. Insta Group Oy ja Patria saivat joulukuussa mittavan laitteiden huoltoa ja kunnossapitoa koskevan tilauksen Puolustusvoimilta. Kotimaassa työllisyysvaikutukseksi arvioidaan vuonna 2025 noin 530 henkilötyövuotta Patrialla ja 50 Installa.
- Norjan ja Ruotsin puolustusvoimat tilasivat VR Fleetcarelta arktisiin oloihin soveltuvia raskaan kaluston kuljetusvaunuja. Tilaus koskee mahdollisesti jopa 120 vaunua ja niiden ylläpito- ja huoltopalveluja.

1.10. Metallimalmien louhinta (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: +8 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +1 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +30 % (Q4/2023 → Q4/2024).
- Metallimalmien louhinta kasvoi Suomessa 2024.
- Tärkeimmistä metalleista kullan hinta on erittäin korkea, kun taas nikkelin hinta on laskenut.
- Tervolan kunta valitti naapurikuntaan Ranualle kaavaillun kaivoksen purkuputkesta. Uusi kaivoslaki ei välttämättä ole kaikin puolin toimiva tilanteessa, jossa suunnitellun Suhangon kaivoksen hyödyt keskittyvät Ranualle ja haitoista suuri osa Tervolaan.
- Kaivoksilta on kuultu hyviä uutisia, kun arvioita joidenkin kaivosten malmimääristä on päivitetty ylöspäin. Arvio Kemin kaivoksen malmivaroista kaksinkertaistui. Myös Endomines Oy raportoinut aiempaa suuremmista malmivaroista useissa kohteissa Ilomantsissa.
- Kemin kaivos hyötyy EU:n hiilirajamekanismista (CBAM) eli hiilitullista. Sen tarkoitus on poistaa päästökaupasta syntyvä kilpailuhaitta. EU-maissa valmistettujen tuotteiden hintaa nostaa päästökauppa. Kilpailun tasapuolistamiseksi tuontituotteiden hintaa nostetaan hiilitullin avulla.

Teollisuus
liitto